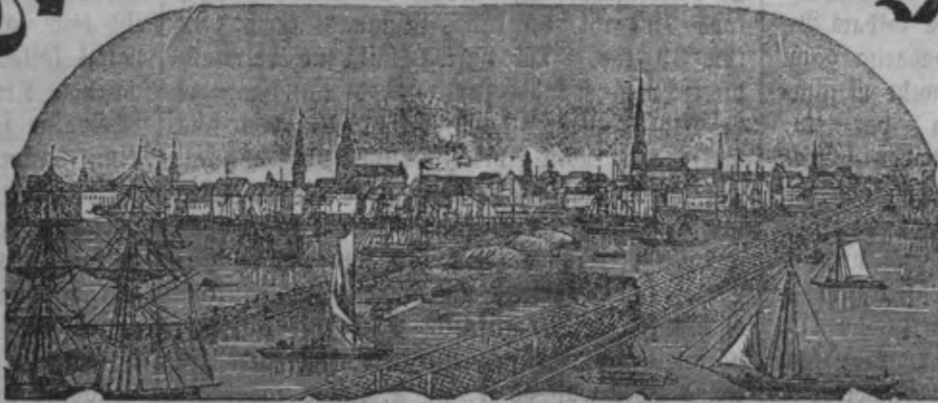

Mahjas Weefis

Ar pašā wifuskešiga augsta Keisara wehlešānu.

26. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nodeku.

Maksa ar peesubtišānu par pašti:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
beš Peelikuma: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
beš Peelikuma: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa beš peesubtišānās Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
beš Peelikuma: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
beš Peelikuma: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isdōts sestdeenāsm
no plkst. 10. saņtot.

Maksa par fludināšānu:
par weenas slejas smalku rāstī (Pēti)-
rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem,
maksa 8 kap.

Redakcija un ekspedīcija Rīgā,
Ernst Plates bišču- un grahmatu-dru-
katarā un buktu-lecturē peē Pēhtera
bāsnīzās.

Rahdītojs. Jaunakās siņas. Telegrafa siņas. Celsiemes siņas: Scheenas gatiga seminara rektors. Lehgerds peē Rīgās pilskeštas. Cēsūtītis Pēhtiga siņa un luhgšāna. Rīgās un Lehpatas aprindās. Dubultu poliģija. Kemeres apgabals. Šefwaine. Nauka. Palzmares draudse. Trilate. J. pufe. Iščigānu nedarbi. Kurjeme. Sabile. Dinaburga. Peterburga. Woronesča. Nikolajewa. Odesa u. t. pr. — Ahseemes siņas: Franģija. Belgija. Seemelu-Amerika. — Par Dr. Mahštinu Luteru. Par strehneecu beedribāsm peē Latweešceem u. t. pr. — Peelikumā: Familijas naidis. Diwas draudsenes. Graudi un seedi.

Par siņu.

Teem lastitajcem, kas gribetu „Mahjas Weefi“ us nahkamu pusgadu, t. i. no 1. Julija lihds 31. Dezembrim, opstelleht, tē siņojū, ka tahdas apstelleschānas labprahit peenemu. Maksahs par to pusgadu: kad pa pašti jāpeesubhta ar Peelikumu 1 rubl. 25 kap., beš Peelikuma 85 kap. Kas tepat Rīgā sawu lapu grib sanemt, teem maksahs ar Peelikumu 90 kap., beš Peelikuma 55 kap. Awišču apstelleschānas: un sanemschānas-weetas paleek tahs pašas, kas gada eesahkumā usdotas. **Ernst Plates,**

„Mahjas Weefa“ ihpāhneets un atbidošāis redaktors.

Jaunakās siņas.

Rīga. Widsēmē, kā is „Wids. gub. aw.“ redsams, šchahdas miščas ir atkal zeematus (mahjas) pahrdewuščas: 1) Jaunpils (Ed. v. Stein) pahrdewuše 3 zeematus, kopā 54 1/2 dahlderus leelus, par 8800 rbf. tas ir dahlderis par 162 1/2 rbf. 2) Intščukalns (barons M. Wolfs) — 2 zeematus, kopā 60 1/2 dahld. leelus, par 11,724 rbf., tas ir dahlderis par 195 3/4 rbf. 3) Puikle (M. v. Klot) — 18 zeematus, kopā 829 dahld. leelus, par 165,500 rbf., tas ir dahld. par 199 3/4 r. 4) Lipskalns (Widsēmes riterščaste) — 5 zeematus, kopā 115 dahld. leelus, par 23,600 r. tas ir dahlderis par 205 1/4 rbf. 5) Trilate (Widsēmes riterščaste) — 5 zeematus, kopā 125 1/4 dahld. leelus, par 23,600 rbf., tas ir dahlderis par 188 1/2 rbf. 6) Wez-Wahle (Augstais kronis zaur Baltijas domehnu pahrwaldi) — 8 zeematus (leelumis ne-apsihmets), kopā par 17,460 1/2 rbf.

Jahnu wakars Pahrdaugawā. Man galahdijahs us Jahnu wakaru Rīgā palisti. Biju laģijis, ka Jonatana beedriba Jahnu wakaru fwehtišot ar weefigu wakaru, ar danzofschānu, musiku, apgaismoschānu u. t. pr. Gan biju dsirdeģis, bet patš wehl šcho beedribu nepasīnu. Nogahju turp un to nenošcheloju, jo wakaru (labaki fajiht nakti) lihgfmi un jautri palaidu. Ir prahwa beedriba (lihds ar kahdeem 1000 beedreem) ar flimibas- un mirschānas-kāsi; beedribai ir pašchai

fawis nams un jauks dahrsis; peē beedribas ari cetaisita skola, kurai lihds kahdeem 90 skolenu. — Luhgtu, šcho siņu „Mahjas Weefi“ usnemt.

Maskawa. Tureenas skroderi fawā starpā noturejuschi šapulzi, kurā wini daschas nebuščānas pahrspreeduschi.

Kijewa. No tureenas teel „Golosam“ siņots, ka isdota pawehle, lai pa dselszeta stanģijahm jakrahtu siņas par to, zil schihdu tur usturahs un ar ko tee nodarbojahs; turklast ari nosajits, ka wisi tee schihdi israidami, kas naw peerakstīti peē wezajcem pagasteem.

Taganroga. Kā no tureenas teel siņots, tad tur rudsu plauja fahlfuščs, grandī un rascha esot koti laba.

Minsta. Minahkufe pa telegrafa siņa, ka 23. Junijā Minstas pilskeštā iszehlees breemigis uguns-grehks. 500 nami jāw nodeguschi.

Wahģija. Wahģijas Keisareene Augusta preekšč kahda laika fahlima un peģz lihds schim laistahm siņahm augsta flimneeze wehl naw atweselojufuščs.

Kad Wahģijas Keisars dabuja siņu par usbrukumu us Seemelu-Amerikas fabeedroto brihwahstju prezidentu Garšildu, tad winsch tuhdat lizis aistahst us Ameriku telegramu, kurā winsch issaka Garšildam fawu lihdszeetibu par usbrukumu.

Weens no Wahģijas flawenakeem filoso-

seem (prahntneekem), proti Rudolf Germanis Loge, ir isgahjuscho treschdeenu nomiris.

Belģija. Kā lastitajcem siņams, tad tautas-weetneeku wehlešchānas jeb zelschānas likumu Belgijā grib pahrgroģst un proti tahdā wišē, ka laudis grib wairak peelaist peē balfoščānas, lai ultramontaneem nebuhtu til leela eespeģija kā lihds schim peē tautas weetneeku zelschānas. Tagad teel is Briseles pilskeštās siņots, ka tur bijuse leela lauschu israhdischānahs (demonstrāģija) mineta zelschānas likuma pahrgroģschānai par labu. Wairak tuhstfošču zilweku šapulzejuschees gahģa pa Briseles eelahm un dewahs peē ministrijas nama, tur to wehlešchānas issajidami, lai tautas-weetneeku zelschānas likumu pahrgroģstu.

Telegrafa siņas.

Tisliģa, 24. Junijā. Apgaismoschānas ministris, barons Nikolais, 22. Junijā atbrauģa Tisliģā.

Berline, 23. Junijā. Waldibas wehstnesis siņo: Keisareenas Augustas flimiba masinajahs, atweseloščānahs brangi weizahs.

Londone, 24. Junijā. Kahda Angtu awise dabujuse siņahs, ka Franģuschu waldbiba nodomajuse 120,000 leelu kara-pulku eerihkot us kara kahģahm un 3 mehneschus usturas naudas preekšč schi kara-pulka isdabuht zaur tautas-weetneeku šapulzes atkawschānu.

Amerika, 23. Julijā. Presidenta Garšilda weseleiba labojahs.

Gelfhemes sinas.

Schejeenes gariga seminara rektors, protohijerejs Michails Dreflers, cejelts par Reisariskas Kreewu tirdsneezibas weizinaschanas beedribas Somijas nodatas godalozekli.

Baltijas politeknikas sabeedribas statuti preeksch palihdsibas pasueegschanas uabadfgeem studenteem, „la „Rig. Ztg“ dsirdejuse, apstiprinati no ministerijas.

Lehgerds pee Rigas pilskestās. Nakti no 16. us 17. Juniju sch. g. plst. 12 no Wiasmas kahneeku pulka 2. kompanijas saldats B., zaur slintes schahweenu fewim padarija galu. Wiasch par strahpi bij nolikts stahweht us stundahm no fawa unterofizeera par to, ka zitam saldatam nosabstis daschadas leetas; bihdamees laikam no fawa gaidama foda par padarito grehta darbu, wiasch bija peefehjis schuori pee slintes nolaischamas federes un slintes augschajo galu few palizis apalfeh schoda, tad ar kahju zaur schuores pawilkschanu bija isfchahwis lodi fewim galwai zauri, pehz kam finams ari us weetas islaidis fawu dsihwibu.

(B. B.)

(Gesuhits.) Butekli un atkal putekli! Ej, kur gribi, wisur putekli! Til ko baltais sneega fegs muhsu semes mahmulinu atstahjis, te breesmigece putekli kahrt. Wisleelatee nopelni sinams pee tam ir wezajam wehja tehnam, tas muhs wisbagataki ar scho dahrgo mantu apdahwina. Winam par to ari labs darba lauks, muhsu smiltainahs celas, un kur nu wehl ta falkta „esplanade“ jeb glase plazis! Teefcham dahrga dahwana tee putekli. Zil zihwekem wini gan naw plauschjas samaitajusch! Ne mafaki nopelni pee putektu taitischanas ir flauzitajam dsimumam, kas ar fawahm garajahm astehm, smalkaka waloda „schlepehm“, mums fagatawo wisleelatos vutektu mahlonus. Daschreis, Wehrmana dahrsā staigajot, jadoma tihri, ka naw wis weza Rigā, bet Saharas tukfnefi. Bes scheem putektu isplatitajem pirmo weetu cenem celu, aleju un parla flauzitajas. Ta ka par esu un aleju flauzitajahm agrakos gados deesgan rakstis, tad schoreis tahs atstahsim nepahrrunatas, bet runasim til par beidsamajahm. Schi amatneeku junste rahdahs buht ta smalkaka no wisahm, kas til Rigā pastahw. Schi, ka rahdahs, pahrspehj ir ta fawamos „Wahju meistarus.“ Wahju meistari ir peespeesti schinis gruhitajos laikos agrati zeltees un pee darba kertees, bet muhsu parla flauzitajas turpreti fahl dauds wehlaki fawu darbu. Bija laiki, kad rihta musika fahla plst. 6 no rihta, tad ari parla flauzitajas bija ar darbeem gandrihs gatawas, til kahds attahkaks dahrsā stuhrits (jelinsch) wehl bij jaslauka. Tagad musiku fahl til plst. 7 un parla flauzitajas til ko eefahlfuschas fawu darbu, ta ka teem, kam no plst. 8 wajaga buht weikalos, nebuhst naw eefpehjams, kahdu stundinu tihra, wehsa rihta gaisa atspirdsinatees. Tadeht eefuhitaja wehleschanahs buhtu, kaut dahrsā ustrangi par to gabdatu, ka zelu flauzischana tikt agrati isdarita, un ne wis tad, kad dahrsā atrodahs jaw publika.

Rdt.

Behdiga sina un luhgischana. Behz Deewa prahja zaur leelu meefas wahjibu peespeests fawu fwehtu amatu pee Wahrtinu basnizas nolikt, man deemschehl naw wehlets to miblestibas darbu pabeigt, lo isgahjuschā seema us Deewu pakandamees esmu eefahjis.

Tai 19. Nowembert 1880. gada muhsu Wahrtinu draudse no augsti zeenitas rahtes to teesibu panahja, paschus lihku wahgus fagah-

daht un paschu kapsehtu eerikteht. Tublit pehz tam es usajinaju no Wahrtinu draudses 50 wihrus, lai par kapu-komiteju faweenotos un tam minetam mehrtim par labu miblestibas dahwanas falasitu. Ta Kunga fwehtiba schos wihrus pawadija. Dihds schai deenai*) ir fanahfuschti: 939 rubl. 94 kap.

No ta ir isdoti: 1) Preeksch teem maseem lihku-wahgeem 3. un 4. klases ar wisu peederumu 460 r; 2) preeksch ta lihku-wahgu nama 212 rbl.; 3) preeksch daschadahm pee 1. un 2. peederigahm wajadstahm 85 rbl. 55 kap., kopā 757 rbl. 55 kap., ta tad atlikums 182 rbl. 39 kap. Tai paschā laikā no basnizas-preekschneekem kahds semes-gabals tika isgahdats preeksch kapsehtas un eefahlumā peeteelota malsa tapa nolikta preeksch teem lihku-wahgeem. Tee paschi malsa ar weenu sirgu un bes wisa glihtuma 3 rubl. 90 kap; ar diwi sirgeem un ar wisu peederumu 13 r. 35 kap. Tee lihku-wahgi jaw daudreis no draudses ar pateizibn ir bruhketi. Tee atlikusch 182 rbl. 39 kap. no fewis protams nepeektis wis, lai wehl tos leelus lihku-wahgus 1. un 2. klases fagahdatu un to preeksch kapsehtas dahwatu semes gabalu ar fehtu aptajistu, to waktineeka namu usbuhwetu u. t. pr. Pee tam ja mas, tad wehl kahdi 1500 rubl. buhs wajadstigi. Tadeht tos atlikuschus 182 rubl. 39 kap. es atdoschu fawam palatnahjeem un winu luhgischu, lai to eefahltu miblestibas darbu ar draudses un basnizas preekschneeku peepalihdsibu labā gala westu. Tapehz preeksch manas aiseefchanas schi ir mana luhgischana, lo es leeku preekschā fawai mihlai draudsei, zeeniteem preekschneekem un wiseem, kas pallausa teem Deewa wahrdem: „Goda fawus nomiruschus!“ Bahidsheet mums scho Deewa darbu pabeigt! Pasneesheet fawas dahwanas ar preezigu firdi tai wisnabagakai Rigas draudsei par labu! Mahjitajs un basnizas preekschneeki, ihpaschi rahtskungs R. Bergengriin un wezakaiss A. Busch ar pateilkschanu juhju dahwanas fanems.

Bet tas wisuspehzigais Deews, kas man to leelu scheschlastibu un preeku ir dahwinajis, til ilgus gadus manu mihlu Wahrtina draudsi lopt ar debesu walsstibas mantahm, tas lai wisus pasarga pee meefas un pee dwehseles, tas lai wisus siiprina pateesiga tijiba, tas lai wisus fwehti zaur Jesu Kristu ar debefligahm dahwanahm. Tam lai ir gods, pateilkschana, augstiteilkschana un flaweschana no muhschibas us muhschibu!

R. Stars,

Wahrtinu draudses mahjitajs.

Rigas un Lehrpatas aprinkds weetahm ir ischchiuschis leesas fehrga; tadeht Widsemes gubernators atgahdina wisahm polizijas un pagastu waldehm, stingri eewehrot isdotos nofazijumus pret fehrgas isplatischanos, kuri nodrukati peelikumā pee „Wibf. gub. awises“ 57. numura no 1875. g.

Dubultu polizija apzeetinajuse kahdu wihru, kas laudis laidis pakaltaitus triherubtu gabalus.

Remeres apgabals. No muhsu puses waru schahdas sinas pasneegt: Schis gads mums nerahdahs wis buht preeka gads semkopiba. Jaw deesgan gara seema ar auksto, ilgo pawafaru muhs mozija, ta ka dauds semtureem peetruska baribas, fawus toti derigos un wajadstigos fustonus ustureht, kurus winoem wajadseja par lehtu zenu, baribas truhkuma deht, ziteem pahrdot. Rudsi ir pee mums par seemu ispuwusch, ta ka no teem nelahdu bagatu plauju newar

zereht. Wafaraja ari ar faufu un karstu laiku nihstin nonihst, jo leetus pee mums gauschi maf nahf.

Schini pawafara, 19. Maja, nobedsa skolas un teefas mahja. Uguns zehlfuchs no kahda behrna, kusch ar spitschku pee jumta wistinahm bija peelaidis. Slahde fneedsahs lihbs waital tuhstosch rubuleem. Skolas Jahnis.

Zeswaine. Bes pasihstameem ahbeku un kahpostu tahrpeem muhs apzeemojuse wehl kahda zita tahrvu fuga, kusus pee wahrda nemahlu nofaukt. Tee uskriht tikai us behrteem un noehd teem lapas pawisam, ta ka wefelas birses paleel kailas, bes lapu, ka seema. Behrnwafar no-ehda Kraukleneeschos dauds birschu un nu schowafar fahlfusch graust lapas Zeswaineschu Linu birsim. Labi apskatotees, atronam, ka tahrpi iraid eetinusches behrsu lapinas un apauduschu few aplahrt ta ka sirnelka tihku. Laikam turpat, fawa midseni, isperinajusches ehdamu jaunahs lapinas. Traid weena lihbs pat kahtinam apehsta, tad tahds muhdstis pahreet atkal us zitas lapas. Winam ir preekschā 6 kahjas un pakata diwas, ar kurahm atspehrusches gumfa, kupri zeldami us preekschu. Man stahstija, ka tahds pee-audstis tahrvs faneedsot 1/2 zollas garuma. Winu ir til leels waitums, ka melno strasdu pulks mehnescheem dsihwojot ehdamu, tomehr nespehjt fa-ehst, deesgan nofprahguschu paleekt us semes. Mesinu waj schee tahrpi nepareet ir us ziteem augeem, kad behrsu lapu wairs naw un waj til wini naw kahdi breesmitgi postitaji, kas ar gadeem waretu eeweeestes pahrlieziga daudsumā? Wehlejams buhtu, ja dabas prateji tuwal eepasihtos ar scheem neluhgteem weefem un dotu padomu, ka wini isnihzinajami. Bet buhtu gan latram fainneekam pascha labumā, ja fawos kokos uskahrtu masus buhrischus, strasdu un zitu putniru pereschana, jo scheem gadeem, kur wisi krubni teel nolihsti, arween paleel mafak weetas, kur fulainu ehdejeem, putnreem, taitst fawas ligdas. Tas atkal buhtu semkopju peenahkums.

(B. S.)

Kausa. Kaufeneeschu taifa tagad few jaunuu skolas mahju. Ar meistaru ir notajstis tahds lihgums, kad wiasch lihbs noliktam terminam neteel gataws, tad winam par katru wehlaku deenu 10 rubli strahpes naudas teel no nolihgtas malfas nowilktas.

Bar semkopibu runajot jafaka, ka tagad wis stahw behdiga isfkata. Kamehr fehshana ir beigta, leetus naw nemas lijis; ta ka rahdahs, schis gads nelahdu bagatibu mums ne-atnesibs. Labiba nu gan wehl deesgan war pee-augt, ja Deews leetinu dod, bet ar seenu buhs wehl daudschwalaki ka pehen, sahle plawas nemos ne-aug, ais leela faufuma. Mudrais.

Balzmares draudse. No tureenās teel „Rig. Ztgai“ sinois: Jaw 10. Aprili sche starp Serbigalu un Grundshli buhdamā purwi medija lahzi, kas to nakti preeksch tam, no Balzmares nahldams, sche bija atnahjis. Jaktis pilnigi ne-isdewahs; lahjis, lai gan eewainots, dabuja ismukt. Drihs pehz tam wiasch bija atpakal nahjis un zaur to fawu atpakalnahschanu porahdijis, ka wiasch lumelu nokoda un weenu ziftu no ta apehda. Wakneeki tika isstelleti, bet ne-isdewahs lahzi eelentt. 12. Junija rihte agrumā, kad patlaban silts leetutinsch pahrlieja pamanija Grundshles muischas laukos lahschu pehdas. Ahtri tika iskrihtota jaktis. Beenahkamais flaitlis jehgeru un dsineju fanahja. Sahla dsibt, bet lahzi ne-isdsina, funi isdsina weenu saki un stirnu. Tagad jehgeri un dsineji

*) 8 fatalischanas-listes wehl naw atdotas atpakal.

greesahs us purwi, kur lahziis jaw fenal bija ufturejees un kurā winsch fawu laupijumu isdarijis. Dshichana atkal fahlahs. Atkal suni fahla reet un isnahza breedis, kas jehgereem garam aigahja. Tani pašā brihdi dšineji fahla siiraki faukt un pastarbahm dširdeja fauzam: „Lahziis — fit lahzi — wai — wai!“ Jehgeri domadami, ka lahds dšinejs atronahs breefmas, gandrihs wisi us faulshanas weetu aistheidsahs. Szija, ka lahziis atpakal greesees un zaur dšinejeem zauri ftrehjis. Ahtri jehgeri aistheidsahs lahzim preekschā. Tē schahweens norihb, weens no meeschafargeem bija schahwis, lahziis greeschahs atpakal un isteezahs zaur dšinejeem zauri. Wisi ir leelā nemeribā par swehra drofchibu un ismanibu. Medischana fahlahs par jaunv. Lahziis labu gabalu us preekschu tizis, winsch ranga pašā galā gar weenu jehgeri garam tilt. Tē sprahgšt pirmais schahweens, otrais, treschais u. t. pr., pee tam laudis ischalo un aure, it kā us turgus; bet ihfi fakot, lahziis bija trahpits, guleja noschauts fawās apinis. Preeki bija leeli. Jaw 20 gabi, kamehr schē naw lahziis noschauts. Noschautais lahziis ir tumšchi bruhns, ir 6 pehdas garfch, no galwas libds astes fahlumam, wina palatas kēpas ir 10 zellu garas un 5 zollu platas un swehra 455 mahzinas.

Trilate. No tureenas mums peenahziis schahds rakstis: Wezi laudis faka: saglis sog un nosog wisa zilweka mantu, bet tal wisu winsch newar nosagt; tahs ehlas, kur zilweks dshiwu un kur wina mantiba atrodahs, winsch newar nosagt. Bet weens ir jo breefmigahs nefa saglis, kas aprihji wisu, ir pašchi ehlu, ari kustouu un zilweku dshiwibu, un tas ir uguns. Zaur schah breefmiga laupitaja waru ir Trilate pilspagasta Matneeka mahjas breefmigi apmekletas, jo winsch daudf ehlas ir aprihjis, tā ka zilweki gandrihi palikuschi bes apgehbra un maijes. Rā dšird, tad uguns ir zehlušees no dšichlera dshiwokta, kuresch wehja pušā atradees; schahde ir leela, jo wairaf ehlas ir nodeguschas. D. Snobt.

J. puše. No tureenas mums peenahziis schahds sinojums: Saule spihd mihligi, kā jaw zeribas jeb pawafaras laikā. Pastarpeem ari lihst leetus un zaur to muhsu lauzinus, kuros us zeribu fehjam, preezigu tagatni parahda un ka ari bagatu nahlotni apjola. Wifā radiba ir tikai wairofchanahs ween manama. Pukes seed jauki un patihskamu smarfchu nowehl. Putini dšeed daschadas jaukas dšeesminas, zaur lo teel eelihgsmots katra juhtiga zilweka firdsprahs. Bet ka katram wifai patihskami newaid, ka katram radijumam buhs wina peenahzigas teefibas baudiht, to peerahdihs schē apalfschā atradamees pateefigs notikumš.

J. muifchās rentneeks lihds ar wina deentaju, kahdu 16 gadus wezu zeribas pilnu jaunelli, festdeenas wafarā preeksch wafaras-swehtkeem, — tas ir 23. Majā sch. g. — preezigi preegultā jahja. Preegultā nonahkuschi, sirgus fapinusch, rentneeki usfauz jauneklām: „Ej, puifch! schai leelā eglē atronahs wahnai perellis, — ari behrni tur buhs, lahpij augfchā, — isnem un nef semē!“ Puifens paklausijis, un eglē usrahpojis, kurai, ja nemaldos, kahdu ari augstumu no semes tilai sari atraduschees. Patlaban, kad puifens gribejis perelli postiht, jutis duhmu twaitu augfcham nahlot un tamlihds ari uguns, kuresch fahziis pee wina drehbehm fawu negantu laupifchanas darbu pastrahdaht. Uguns karstums un duhmu twaits to fahziis par daudf moziht, ka wairs newarejis pahzreest, wifur til breefmas manijis, gan ar mokahm un pahrwah-

restibu zauri speestees gribejis, bet newarejis, semē nokritis. Kristams muguras kaulu pahrfstis un fahnus eewainojis tā, ka zaur to pusmiris semē palizis gulot.

Pehz diwi nedeku jihnischanahs ar dshiwibu un nahwi, jaunellis fawu garu islaida un 10. Junijā sch. g. kluwa wina meefas wehšā semes flehpi gulditas. — Ta leeta top tagad ismekleta un pašchalas sinas fawahltas zaur peenahzigahm teefahm. Gaudulis.

Ischigann uedarbi. Kahdā B. pagastā ischigani bija nometuschees us dshiwu lihds kahdi 18 zilweku un 10 sirgu. Tur tam tuwumā dshiwodamam meeschafargam X. nosprahga leels weprs. Ischigani to dabujusch, dširdeht prašija, lai wineem to dodot lo ehst, nefa tahdu labu lopinu semē buhschot rakt; ka tad lauzineeki, kad lahds lopinsch nokritot, tad tuhlin wineem sinu palaischot. Bet wini nedewa wis to un aprakā semē. Ischigani to bija usmellejuschi un pa nakti isnehmuschi, un no rihta agri aishbegusch, projam. Otrā deenā atrada wepra eefschas, lo suni bija isklafijusch, no semes, un zitu bij uguns kurā eefsch pelneem eeruschinajusch. Bet kā dširdams, tad runa, ka ischigani efor to wepri nosahtojusch. Jo kā dširdam, tad ischigani tani apabalā jaw zeturto juhlu lopu nogalinajusch. Un wini ari pat leellopus nogalinot. — Tani pašā apgabala isgabjuschā seemā kahdās mahjas fabraukusch, ischigani un iswihluschi meitahm daudf drehbes, fleites un ari zitas leetas, jo fainneeki nebija pa to loifu mahjās. Ischiganeetes efor eeteifuschas, ka winas tahs drehbes aishnefischot us frusta zeteem apfwehtiht, jo winas tad dabuschot bagatus wihrus. Bet ischiganeetes drehbes dabujuschas laidahs projam; pehz gan dšimahs pakal un zitas atnehma. Gauschi noschehlojama leeta, ka meiteefchi ar ischiganeem celaischahs, gribedamas sinah laimi, tadeht neleekatees no ischiganeem apwiltees. L.

Kurseme. „Wald. Wehsinesis“ isstudina pahrfklatu par zectumu komiteju preekschneekem un direktoreem. Jelgawā par Kursemes komitejas direktoreem apstiprinati: 2. gildes tirtotajis Johans Martinelli, rabiners Salomons Pucher un 2. gildes tirtotaji Hermans Rubinstein un Salomons Michelson, tapat par Mlusktes nodatas direktoreem: lutereriskais mahzitajs M. Feyerabend, pareistijigais preesteris Jakowizki un grafs Feliks Blater-Syberg; jo projam Talsu nodatā: pilskungs barons Nikolais Offenbergs; Tukumas nodatā: pilsehtas galwa barons Alefanders Rönne, un pehdigi Jakobfchattas nodatā: postmeistars Hugo Kolpin un Schlpils aprinka riekals Ludwigs Konradi.

Sabiles pilsehtina ischlahs 27. Majā pilst. 3 no rihta uguns-grehks. Bij fahziis kahds loti wezs schihda stahis degt un leesmas it drihs aishgrahbuschahs ari tuwejo wezo koka namu. No tureenas uguns schahwufehs ari wehl us otru muhra namu, kas bijis pirmajam it tuwu blakam. Nami til ahtri degusch, ka nefa daudf naw warejuschi isglahbt. Stahna, ka daschā familijai wisa mantiba fadegust; daschi behrni, no meega istranzeti, weenā krellā isfrehjuschi waj iszauti us eelu. 21 ihrenceku familija palikuschi bes pajumta. Namneekem palizis bail, ka nefajelahs wehisch un nedsen uguni wehl tahlak us ziteem nameem. Tadeht ka pašchi lihds schim naw labprahtiigu uguns-dshefjeju beedribu cetaifijusch, fuhrijusch us Randawu (2 juhdses tahlu) un us Talscem (3 juhdses tahlu) pehz sprizehm un uguns-dshefjeem. Sabilnee-

keem isdewees uguni fawaldiht, ka naw tikust tahlak. To ween wairaf doma, ka besdeewigas rolas uguni tihschā prahta buhschot peelaidschahs. Preeksch tam jaw reifu-reifahm fahziis tai weetā degt, bet pamanita, uguns katru reis ahtrumā nodsehsta. Talsu pilsteefa ismekleschamu eefahkusi.

Sabiles zeen. mahzitajs, G. Glaesera egs, gribedams fawu basnizas-floku us augstaku pahlahpeenu pazelt, ir par to pubhejees un gabdajis, ka pee schihš flosas wehl daschās istabas top peebuhwetās. Sabiles kirspheles kungi dod preeksch tam wajadfigo naudu; tee efor apfolijuschees trihs gadus — katru gadu 300 rubl. preeksch tam dot. Zere schini wafarā ar buhwes darbu tapit til tahlu gatawi, ka Augustia mehnesi diwi flolotaji warehs mahziht, kur lihds schim Steinhardta kungs weens patš bijis. (L. A.)

Dinaburga. No tureenas mums peenahziis schahds sinojums: 19. Junijā pulstēn 3 pehz pusdeenas noslihka pelbedamees Daugawā aistrepota pret artilejijas legheri, 7. rotas bombardeerš nowofchiks Miklahs Jurjahs no Kursemes. Winsch bij wedis komandu us Daugawu drehbes masgahht un patš pirmahs lehzis no plostā Daugawā un tā palizis winai par laupijumu. Wina lihšis wehl naw lihds schim atrahs. Tadeht no firds wehletos, ka schis notikums buhtu eewehrojams katram pelbetajam, lai wini listu to wehrā, ka eefsch uhdeni leht nestinamā weetā naw nekahda teizama darifchana, un ari palaiscees us faweem meefas spehkeem; ari minetais Miklahs Jurjahs bijis labs pelbetajis, jo diwi gadus mahzijees jubru skolā un kahdus gadus brauzis us kuga. J. Billur.

Peterburga. Kreewu awise „Golos“ pafneedi par Igaunu deputaju schahdas sinas: 17 Igaunu beedribu, kas pee deputajijas fuhrišanas peedalijs, bij schahdas: 1) „Igaunu rakstneezibas beedriba“ Tehrpata, 2) „Igaunu Alefander-flosas wirskomiteja“ Tehrpata, 3) „pagasta wezako konferenze“ Tehrpata, 4) „laul-fainneezibas b.“ Tehrpata, 5) „laul. b.“ Wilandē, 6) „laul. b.“ Behnawā, 7) „laul. b.“ Oberpahle, 8) „Igaunu labdaribas b.“ Peterburgā, 9) dšeedaschanas b. „Wanemuine“ Tehrpata, 10) dš. b. „Estouija“ Tehrpata, 11) dš. b. „Lotus“ Nehwelē, 12) dš. b. „Endla“ Behnawā, 13) dš. b. „Imarine“ Narwā, 14) dš. b. „Linda“ Wesenbergā, 15) dš. b. „Koit“ Wilandē, 16) dš. b. „Igendus“ Weifensteina un 17) kugneezibas b. „Linda“ Nehwelē.

No augfchminetahm beedribahm bij iswehleti 19 deputati, un proti schahdi wihri: 1) profesors Joh. Köhlers (no Igaunu Alefandra flosas wirskomitejas un Tehrpatas laul. beedr.), 2) mahzitajs Jehlahs Hurts (no Igaunu rakstneezibas beedr. Tehrpata un Igaunu Alefandra flosas wirskomitejas), 3) „Safala“ awises redaktors Kahrlis Jakobsons (no Wilandes un Tehrpatas laul. beedribahm, no Wilandes dš. b. „Koit“ un no Igaunu rakstneezibas beedr. Tehrpata), 4) Dr. Michaels Wesle (no Igaunu rakstneezibas beedr. Tehrpata un no dš. beedribahm „Endla“ un „Igendus“), 5—7) Marz Mits, Peters Suls un Mikelis Elmils (no Tehrpatas laul. b.) 8—9) Meins Jurmans un Dr. Kahrlis Hermans (no Oberpahles laul. b.), 10—11) Juris Luka un Peters Lurks (no Tehrpatas pag. wez. konferenzes), 12—13) Gustaws Kusmans un Madis Longmanns, (no kugneez. b. Nehwelē), 14—17) Gustaws Hagedahls, Alefanders Müllers, Joh. Wilhelmsons un Neh-

welch pilsehtas waldes lozelliš Tomas Jakobson (no daschadahm ds. beedr.), 18) Peterš Kubi (no Peterburgas Igaunu labd. beedr.), un 19) Kahlis Noms. Schis pehdejais nonahza Peterburga til tad, kad deputazija preeziga un laimiga jaw atgreesahs is Peterhofas atpakal. Kopä ar deputaziju Keisaristahm Majestetehm wehl stahdijahs preekschä Mehweles pilsehtas waldes lozella, Jakobsona 12 gadus wezais dehlš, Mehweles gimnasijas skolens.

Pirmdeen, 15. Junija, deputati wispirms stahdijahs preekschä eelschleetu ministrim, grafam Ignatjewam, kas tos fanehma loti laipni. No schejeenas tee dewahs us basnijinu, kas us-taisita pee Katrihnas kanaka breesfmu notikumu weeta; tur tika notureta luteru deewkalposchana, kuras laika deputati bij nometuschees us zeleem un daschi raudaja. Kad deputati redseja, ka klastefoschee pareistizigee stahdija swezes swehto bilshu preekschä, wini darija to paschu. — Tad deputazija dewahs us Petera Bahwila zee-tolfsni (tur, ka sinams, Keisaristka kapu weeta); tur tos fanehma komandants, palkawneeks Sabanejewš. Weens no deputateem, E. Jakobsonš, nodewa komandantam sudraba pihtu kroni ar usrafsu Igaunu un Kreewu walodäs: „Keisaram Aleksandram II. pateiziga Igaunu tauta.“ Plewnas waronis, generalš Ganezliš, nolika kroni us Deewa meerä dusofcha Keisara kapu un isdaliija deputateem pukš is girlandehm, kas pufchloja Keisara kapu.

Peeftdeen 19. junija deputati pirmahs klases wagoni brauza us Peterhofu. Weena data no teem bij melnäs frakäs ar balteem taklauteem; ziti bij tautifkläs drehbš. Profeforam Köhleram us frakäs bij ari akademika sime*), un E. Jakobsonam pilsehtas waldes lozella sehde. Ari pagasta wezakeem bij sawas amata simeš.

Bulfsien 40 minutes us 12 deputati pilsgalma karitšs aibrauza us „Aleksandrijas“ pifi. 25 minutes pehz 12 Keisaristkäs Majestetes deputatus peenehma. Wiši deputati dsiti pallanijahs Majestetu preekschä. Deputazijas wadons, profefors Köhlerš, apfweiginaja (sinams kreewistki) Wina Majesteti 17. Igaunu beedribu wahrdä. Tad pilsehtas waldes lozelliš Tomas Jakobsonš nolastija kreewistki skani, kaut ari ar aifgrahbtu balši, padewibas adreši, kas bij fastahdita Kreewu un Igaunu walodäs. Pehz adrešes nolastifschanas E. Jakobsonš wehl fazija kreewistki:

„Zuhfu Keisaristkäs Majestete lai atkautu, scho wispadewigato adreši pasneegt Zuhfu Majestetei Igaunu mahtes walodä libš ar pabrulkojumu leelahs tehwijas walodä, kreewistkäs, un pee tam isfaziht, ka mehš, Zuhfu Keisaristkäs Majestetes ustizigee pawalstneeki, esam turejuschi par sawu swehto peenahlumu, lozihst sawus zetus us 1. Merza grehtu darba breesmigahs weetas, peeluhgt Deewu pee muhsu ne-aismirstamä Zaru-Atswabinataja kapa un pee schihs reises nodot Igaunu tautas pateizibas artawu. Tagad aplaimoti zaur schehligo atkaufchanu, nahkt Zuhfu Keisaristkäs Majestetes un Winaš Keisaristkäs Majestetes, muhsu mihtotahs Keisarenes, preekschä, mehš ne-atrodam wahrdus, ka isfaziht sawu pateizibu par scho Keisaristko schehlastibu, kas ne-isdeshschami dsihwoš jo projam muhsu sirdis. Mehš spehjam til ar preeka pahrpilnahm sirdim wisas muhsu sirdis saweenot karstä luhgšchanä pee Wisuwarena: Deews fargi muhsu Zaru-Tehwu, muhsu Zareeni-Mahiti, muhsu

Tronamantineeku, us kureem mehš dibinajuschu wisas muhsu zeribas un muhsu ustizibu.“

Pee scheem wahrdeem wiši deputati dsiti pallanijahs. Wina Majestete adreši peenehma un isfazija ar loti laipneem wahrdeem Sawu Wis-augstalo pateizibu.

(Turpmat beigums.)

Peterburga. Komissijas leetas prateji preeksch semneeku atpirkschanas sumu pamasinaschanas zaur eelschleetu ministri stahditi preekschä Keisara Majestetei; pee tam Keisara Majestete schehligi tos ufrunajis, fazidams, tee esot fafaukti tadeht, ka Winsch domajot, ka tee, ka wehleschanu fapulstschu un semneeku walstju lozelli, ihpaschi esot kompetenti scho buhschanu reformä, kurai jaw administratiwä zelä isstrahdats projektš, bet kas pehz wina domahm felmigi ne-esot isdaramš bes winu libdsstrahdashanas. Scho eewehrojot, waldbiba teem atkashwuse pilnigu brihwibu, fastahdiht sawu komissiju, eerihkot sawas fapulzes un sawu darba kahrtibu, tilai to paturedama preeksch sewim, tos apgahdabt ar wisu wajadšigo materialu. — Leetasprateji par sawu preekschneeku eezehla Peterburgas gubernas semstibas preekschneeku, Gortschalowu.

Zuhleetu ministerija tagad, ka „Golofs“ sino, nodarbojotees ar leelu plahnu, pr. nodomats, buhweht 95 kara-lugus, no wisleelatajeem brunu lugeem libš wismasakajai damša barkasei. Schahdu darbu gribot nobeigt 20 gadu laika; isdewumi aprehkinati us 215,189,500 rublu.

Boronescha. Is tureenes dselšszeta skolas, ka „Golofam“ rakša, tagad pirmo reisi atlaida mahjektus, kas nobeiguschu mahzibas kursu, pawisam 16 jaunektus, ka teknikus. Schi skola dibinata 1879. gadä, pa leelai dalai zaur libdsjektum, kas falasiti dselšszetu eerehdnu starpä, preeksch dselšszetu eerehdnu behneem.

Is Nikolajewas rakša „Golofam“, ka tureenas pilsehtas dome zaur gubernatoru eesneegufe waldbiba luhgumu, lai aisdot 1½ milioni rublu, ar ko eerihkot uhdens wadus un brugeht eelas. Bet finansministerija atbildejuse, ka ne-esot derigi, kad kroni apgruhtinot ar tahdas sumas aisdofchanu; jo ta ka ta jaw drihsumä buhschot leelas isdofchanas, eerihkojot un paplaschinot Nikolajewas tirdsneezibas ostu. Bes tam eelschleetu ministra palihgs darijis sinamu, ka eelu brugeschanu waretu isdariht ta, ka zitas pilsehtas to darot, isdodamas obligazijas. — Tas pats korespondents wehl sino, ka dome nospreduše, katru gadu is pilsehtas kafes atkaut 1000 rbl., Deewa meerä dusofcha Keisara Aleksandra II. peeminai, preeksch tahš skolas, kas atronahs pee pilsehtas patwersmes un ko grih pahrgrosiht par amatneezibas skolu.

Odesas apgabala schinis deenas ismekleti wihna kalni; pee tam israhdijees, ka loti daudš wihna kolu apflahdeti zaur masu, azim nefarebsamu, dsirnektim libdsigu kulaimiti, kas lapas no apalshpuses beechi ween isdurstijis. Ismekletajš dewa padomu, fadurstitahš lapas noraut un wihna koluš aplaisiht ar sehra pulwieri.

Charkowä stipri un beechi lihst leetus, famaitadams feenu. Ari rudseem kaitets zaur leetu un aulstumu, ta ka graudi jo wahji.

Simferopolē tagad notura Tataru tautas-skolotaju kongresi un isstrahdajuschu un paralstijuschu fabeedribas statutus, kuras noluhš ir, gaismu isplatit Taurijas gubernas muhmedanu starpä. Us kongresa preekschlikumu gubernas semstiba ari apspreechot libdsjektus, ka wislabati audsinahst un skolot Tataru behnems, un apso-

lijusehs ar wiseem spehkeem pabalstihst scho preekschlikumu.

Schitomiras gubernä, Minforzas meestä, pusstundas laika nodega 400 schihdu nami un bodes.

Mhrjemes sinas.

Franzija pasaudejuse weenu no saweem eewehrojameem politikas wihreem, proti Disoru, kas preeksch ihfa laika sawu garo, flaweno dsihwi beidsa. Winsch peedereja pee teem politikas wihreem no 1830 gada, pee kureem peedereja Tjehrs, Tokerilš, Gifos, Nemisa u. t. pr. Winsch 50 gadu laika ir augstäs weetas Franzija bijis, ta par peemehtu winsch ir peezas reisas par ministri bijis. Winsch bija gudris, weilis runatajš parlamentē un gruhiti nahzahš kahdu leetu zauri west, kad winsch pretojahš. Tjehrs reis fazija, ka Disors pretojahš, tad naw eespehjam waldbiht.

Nemeers Aldschira arweenu fazet leelaku eewehroschanu Franzijai un tureenas waldbiba dara deesgan galwas lausifchanu. Republikaneeschu pretineeku partijas pahmet tagadejai republikas waldbiba, ka wina abrigä politika daschadä kesa nahluse, ta par peemehtu ar Italiju un Turziju un ar Angliju. Zaur to nu doma republikaneeschu pretineeki pee jaunzefameem tautasweetneekum jo wairak dabuht eezelt is sawas partijas tautas weetneekus.

Belgija. Pee brihwprahhtigeem Belgija tagad leela modriba radusehs. Wini ir nodomajuschu tautasweetneeku wehleschanas likumu pahrgrosiht jeb taisnibu fakot tagadeju wehleschanas likumu atzelt. Jaunais wehleschanas likums buhschot daschadä sinä pilnigaks un laudis zaur to wareschot wairak pee wehleschanas peedalitees. Tagadejš wehleschanas likums ihsti tilai nahkot ultramontaneem par labu. Tee sinot zaur sawu ismanibu (negribam faziht blehdibu), daschreis pat zaur pretlikumibu balšis preeksch sawas partijas weetneekum fadabuht. Isgahjuscho pirmdeenu Antwerpenas pilsehtä brihwprahhtigee wehleschanas likuma deht notureja fapulzi un schini fapulze nospreeda, ka waldbiba buhtu luhbsama, lai nahkofschä pusgadä tiktu preekschä likts preekschlikums, par wehleschanas likuma pagrosifchanu. Daudš tautas weetneeku pee schihs fapulzes bija klast un tee wiši apfolijahš, ka pee jauna wehleschanas likuma isspreechanas un nobalshofchanas palihdschot.

Seemelu - Amerika. Us fabeedroto brihw-walstju presidentu Garfildu tizis schautš. Tas bijis ta: Isgahjuscho festdeenu presidents Garfildš gribeja no Weshchingtenas dotees us bahdes-meestu Longbranschu, kas netahlu no Weshchingtenas atrodahš un kur wina laulata draudene jaw usturahš. Winu pawadija wiši waldbibas wihri un ar winu kopä weenä kareetē brauza walstisekretereis Blehns libš bahnusim. Kad wini is kareetes bija islahpuschi un gribeja bahnusi ee-ect, te schahweens sprahga un presidents Garfildš tika gruhiti eewainots. Slep-lawa nobija ar slintu schahwis, bet ar leelu rewolwieri; sleplawa tika tuhbal fakertē; winsch ir no dsimuma Franzusis, wahrdä Gito, kas libš schim dsihwoja Tschigakas pilsehtä par adwolatu. Presidentam Garfildam ir eewainota laba roka un muguras-kauls. Waj schahweens buhs nahwigs, tas wehl naw sinams, daschi abrstes sino, ka winu isahrsteschot. Garfildam ir stipras meefas un laba weseliba, tapehz us iswefelofchanos war jo drihsak zereht.

*) Peterburgä diwas akademijas: sinatnibu akademija un mahstlu akademija. Profefors J. Köhlerš, weens no flawenaleem scholaitu mahstias krahstotajem, peeder pee pehdejahš.

Par Dr. Martinu Luteru.

(Bežj A. Maublega.)
(Veigums.)

Luters naw nemas gribejis skolu basnizai par pabalstu un palihgu dibinaht, bet noprata un affina to pilnigi, ka skolas ir preeksch laizigas dshwes wajadsibahm jadibina, jo winsch faka: „Kad (zilwekam) gara nebuhtu un kad fwehtu rakstu un Deewa deht skolas nebuhtu nemas wajadsigas, tad tomehr tadeht ween jaw buhtu loti derigi, puiseneem un meitenehm kreetnas skolas wifur dibinaht, ka pasaulei fawa pasauliga stahwolli un dshwes wajadsibas kreetnu wihru un feewu wajadsigs, ka wihri waretu semi un laudis pareisi walidht un feewas behrnus kreetni audsinahht, faini un mahjas usraudsiht. Tahdeem wihreem ja-isaug no sehneem un tahdahm feewahm no meitenehm. Tadeht ir wajadsigs, ka puiseni un meitenes top kreetni mahziti un isglibtoti.“ Ka tas bes skolahm nemas newar notikt, par to Luters teiz: „Ja, Tu faki, katriis war fawus dehlus un meitas patis mahzihht un isglibtot. Atbilde: to war deesgan dabuht redseht, lahda pascha mahzifchana un isglibtofchana ir. Un kad ari par audsinaschanu un mahzifchana ar wisleelalahm ruhpehm top gabdats, tad tomehr ar to neteef nezil tahli; tahdi behrni paleek blukeem lihdsigi, kuri ne par weenu neds otru leetu nelo nesina runahht un neweenam padomu dot. Bet kur wini top skolas mahziti un glihtoti, kur buhtu mahziti un isglibtoti meisteri, kuri mahkflas un historiju mahza, tur wini war dabuht dsirdeht wifas pasaules notikumus un mahzibas, kas ar to un to pilsehtu, to un to walstibu, to un to waldneeku, to un to wihru, to un to feewu notizis un ka wineem klahjees, un tur wini war ihfa laika ar wifas pasaules buhfchana, dshwi, darbeem un klahfchanos eepahfihtees un to wifu ka speegeli azu preekscha stahdiht. Is ta wini war mahzitees pasauli gudri un peeklahjigi dshwot un fawu dshwi zaur to labaki eegrosiht, ka wini war is notikumeem aschprahhibu un gudribu mahzitees pasihht un noprast, kas wineem peenahlahs dariht, kas ja-attahj par nedaritu, wini war ziteem padomu dot un prahhibi walidht. Bet mahzifchana mahjas bes skolahm, war muhs tilai zaur peedfihwojumeem gudrakus dariht. Bet eekam tas noteek, mehs efam fintu reises nomiruschi un efam fawa dshwe wifu ne-appedomigi un neprahhibi padarijusch. Jo preeksch peedfihwojumu sakrahfchanas wajaga loti dauds laika.“ — Ta Luters teiza par skolu wajadsibu. Bet tomehr winsch negribeja behrnus no mahju darbeem gluschi atraut un teem likt tilai skolas apmelleht, bet faprata abeem, ta preeksch skolas ka mahju darbeem wajadsigo laiku eerahdiht. Winsch faka: „Behneem jamahzabs skola uszihhtigi un jastrahda mahjas tschakli. Manas domas ir schis, ka puiseni un meitenes lai mahzabs pa deenu lahdas stundas skola, un pehz tam teem ja-ispilda ruhpiigi mahjas darbi un jamahzabs roku darbi.“ Ar wairat teikumeem Luters peerahda to skaidri, ka ar widus laiku gara-tumstibu un prahhta allibu zilweze newar nekur us preekschu kluht, bet ka jaunee laiki peeprasa mahzitus zilwekus skolas un mahjas un, pilsehtas un us laukeem. Skolas un wispahrigas gara isglibtibas leetas nestatijabs us basnizu, bet teescham us zilwezigas dshwes daudskahrtigahm wajadsibahm, ka wina angfchejee isfazijumi to skaidri peerahda. Ja es gribetu wifu to peemineht, ko Luters par skolahm runajis, tad mans raksteens isnahktu par

dauds par goru. Lai skolas nestu gaiditos un wehletos auglus laudim, tad preeksch kam bija apdahwinatalee sehni un meitenes ja-ifwehle un par skolotajeem jafagatawo. Preeksch skolas mahzibu wezinaschanas, ka ari preeksch wispahrigas gara attihstifchanas Luters eewehleja grahmatu krahtwes. Sawu garo rakstu beidsot winsch teiz: „Tadeht Juhs luhdsu, mani mihtee kungi, ka Juhs tautu manai uszihzibai un zentibai pee Jums auglus nest, jo es nemelleju fawu labumu, bet tilai wifas Wahssemes laimi un labumu.“

Par mahzibas preekschmeteem lauschu skolas, Luters eewehleja tizibas mahzibu, dabas mahzibu, kas, ka winsch patis teiza, naw kristiga prahhta fatistitaja, bet weizinataja, rehlinaschanu, wehturi, us lo winsch ihpaschu swaru lika, lassifchana, rakstifchana, ka wifu pirmabs mahzibas leetas, musiku, ihpaschi dseedaschanu, kas zilweku pamudina us jautuma zeenifchana, wina garu pajaurina, un lozekku lozifchana, ko mehs par turnefchana jeb wingroschanu dehwejam, un ko wezlaitu flawence wihri ir par zilweku meefas stiprinafchana un wefelibu usstifusch; it ihpaschi Luters eewehleja lauschu skolahm bruneeeku spehles un zihkleschanos jeb scheklofchanos.

Ka tahds wihrs, kahds Luters bija, par mahzifchanas metodi un skolofchana ari itin pa reisi domaja, par to newajaga leezibas peewest; bet tomehr usfihmeschu te daschus teikumus, kas us to fihmejabs. Winsch faka: „Salomons ir ihsts kchnifchs skolotajs. Winsch ne-aifledf jaunibai jautribu, ka to muhki dara, kuri jaunos laudis no ziteem atschkir, fewifschki tura un ka putnus buhrinds eefloga. Tas ir jauneem laudim par skahbi un grubtahm skaitehm, ka wini top no ziteem schkirti. Tadeht lai jaunee laudis dsird, reds un sina wifadas leetas; bet tomehr tas wifs lai noteek ar godu un peeklahjiga kahrtiba. Preeks un jautriba ir jauneem laudim tapat wajadsigi, ka ehdeens un dshreens.“

Skola nedrihtst par bailu un moku weetu tapt, bet skoleneem wajaga to mihtehht, par preezigu audsinaschanas weetu, kur fawas stundas ar nopeetnu mahzifchanos un fawus brihschus atkal pee jautrahm spehlehm pawada. Katriis fawa laika.

Par zil augstu un swarigu Luters skolotaju amatu tureja, to leezina schee wina wahdi: „Tschakli, rahma skolotaja jeb audsinataja wehrtibu un puhles, kuresch uszihzigi behrnus mahza un audsina, newar ne ar kahdu mantu un naudu deesgan atlihdsinaht, ka to senlaidu prahhtneeks Aristoteles itin pateefigi faka. Un tomehr skolotaja amats pee mums ir wehl til loti nizinat un par fliktu, ka tas nebuhtu itin nekas, un tomehr zilweki grib kristigi buht. Kad es mahzitaja amatu atnehtu, tad man neweens zits amats nebuhtu mihtaks par skolotaja amatu. Jo es sinu, ka schis amats ir mahzitaja amatam blakam wifu fwehtigaks, leelaks un labaks un tomehr es nesinu, kuresch no wineem abeem wifu labaks ir.“

Luters nebija ne buht tahds wihrs, kuresch tilai jauki runaja, rakstija un padomu dewa, bet winsch bija wihrs, kuresch ar darbeem to pabalstija, apstiprinaja un pildija, ko winsch wahrdos un rakstids mahzija. Jhpaschi eewehrojams bija tas, ka winsch, kaut gan pee katolu muhku un preesteru kahrtas peedereja, kureem, ka sinams, naw brihw prezetees, tomehr apprezehabs un rahdija ir familiju dshwe un

behrnu audsinaschanu fawai draudsei teizamu preekschfihmi. Tee talaila preesteri, kuri wina domahm peekrita, darija pehz wina preekschfihmes un ta tad Wahssem dauts mahzitaju mahjas tapa par tahm weetahm, no kuru dshwes draudschu lozekki preeksch fewis dauds ko labu eewehroja, un tas bija leeks palihgs pee wezu nederiga ceraschu atmeschanas. Dauts Wahzu flawence wihri ir Lutera atjaunatas tizibas mahzitaju namos peedfihwusch, ka: Gellers, Lesings, Wielands u. z.

Lai basniza un skola taptu us stipru pamatonostiprinata, tadeht Luters pahrtulfoja is Latinu walodas Wahzu waloda bibbeli (fahla 1521. un beidsa 1534. gada). Zaur bibbeles pahrtulfofchana Wahzu waloda tapa Wahzu tautai par mahzibu un rakstu walodu. Preeksch tam par Wahzu walodu bija maj behdats un tizis domats, ka ta esot preeksch mahzibu un rakstu walodas par dauds truhziga un nabadsiga. Zaur bibbeles pahrtulfofchana, dauds un daschadu grahmatu farastifchana, tizibas atjaunofchana un lauschu skolu dibinaschanu, Luters tapa par leclu flawenu Wahzu tautas wihru, kuresch Wahzu waloda un Wahzu gara Wahzu tautibu kopa un wezinaja un to us augstaku stahwolli pazehla. Ar to winsch rahdija wifai pasaulei, ka tautas war tilai tad ihsti selt un plaukt un gara attihstiba augstu stahwolli aifneegt, kad winas zenschabs pehz scheeem mehrkeem pa dabigu zeku, tas ir: kad tautas waloda teek isleetata dshwe, basnizas un skolas.

Daschs warbuht domabs, ka es Lutera darbus un zenteenus par dauds usleelu, kad wian par lauschu skolu dibinataju dehweju, un toreisejo „Wahzijas skolotaju“ un Lutera draugu Melanchtonu gluschi aismirstu; tadeht teifschu kahdus wahrdus schaja fina.

Melanchtons ir gan wifu flawenakais ta laika skolas wihrs, bet ne lauschu skolu, bet augstaku skolu druwa. Winsch bija Luteram pee ta leeleem darbeem daschada fina par palihgu un pabalstu, bet par pabalstijaju tilai Lutera domas. Leelee paidagogi noteiz Melanchtona darbus dascha fina par weenpusigeem, bet Luteri wini behwe ar taifnibu par lauschu skolu pamata lizeju un usfahzeju.

Lutera darbus un rakstus eewehrojot, wajadsetu gan domahht, ka zaur teem lauschu skolas un lihds ar tahm wispahriga gara gaisma Wahzija un wifas tajas semes, kur Lutera atjaunotu tizibu peenehma, fahla jauki plaukt; bet Deewam schehl! leeta naw nemas tahda bijufe. Atjaunota tiziba isplatijabs gan aschi us seemeku pufes semehm, bet talaila pasaule nefaprata leela atjaunotaja labas domas un zenteenus lauschu wispahrigabs labklahfchanabs fina. Luters bija gada simtus talaila zilwekem preekscha un lauschu wadoni un tizibas mahzitaji neprata jeb negribeja scha leela wihra pehdas staigahht, bet fahla fawa starpdildotes un lepniba uspuhdsamees draudses tilai par zehrpjamahm aitam tureht un isleetahht. Tilai tagadeja gadu finteni eefahla Lutera leelas un labas domas laudim par labklahfchana faprast. Bet tomehr nomaldijabs wehl deesgan leeliski no leela meistera zeta: dascha weeta lauschu skolas tika fwehscha waloda eewesia, kas ir gluschi nedabigi, un skolas gribeja tilai par basnizas pabalstu isleetahht, ko leelais Luters naw nelad gribejis. Kur pehz Lutera eewehrojamahm un taifnahm domahm dara, tur basniza un skolas war selt un plaukt, un laudim teescham fwehtibu nest. L. Ruhjencets.

Par strehlnieku beedribahm pee Latweescheem.

Wezu wezōs laikōs latris zilweks mehdsā buht fawa pascha stroderis, kurneeks, pawahrs u. t. pr. Zo wairak zilweku attihstiba gahja us preekschu, laudis sahka daschadus darbus sawā starpā dalihst. Weena dala nodarbojahs ar semlapibu, otra ar strodereschānu u. t. pr. Kamehr weens zilweks bij strahdajis wisadus amatus, winsch neweenu nebij kreetni mahzejis, bet kad pehz darba dalischānas sahka strahdaht til fawu weenu amatu, winsch tani palita arweenu pilnigahs. Weena dala pahrdewa otrai fawus issrahdajumns, un wisi nahja labaki us preekschu. Tā redsam darba dalischānu paleekot par zilweku attihstibas pamatu. Kur darba dalischānas naw, tur wehl walda ne-attihstiti laiki.

Schis darba dalischānas likums parahdahs ari pee beedribu dibinaschānas. Kamehr tauta ne-attihstita, un ihpāschī beedribu buhschāna pee tahs naw eefaknojusehs, pee winas isjelahs weenkahrschās beedribas, katra no tahm mehds kalpot wiemifadeem mehrkeem. Wina ruhpejahs par weefibahm un dseedaschānu, par teatri un labdarischānu u. t. pr., itin tā wezōs laikōs latris pats bijis fawrs stroderis, kurneeks, pawahrs u. t. pr. Bet jo wairak tauta un beedribu buhschāna attihstahs, un jo wairak tantai sahlt rostees wisadi spehti, ari beedribas sahlt darhōs dalitees. Teek dibinatās beedribas, kurahtm wairis now itin wisapahrigi, bet ir sinami fewischki mehrki. To efsam redsejuschi pee Nigās Latweescheem pehbejōs desmit gadōs. No eefahlumā teem bij til weena Nigās Latweeschu beedriba ar wisapahrigem mehrkeem, bet pehz tam iszehluschāhs daschās masakas beedribas ar sinameem fewischkeem mehrkeem, tā labdarischānu, dseedaschānu u. z.

Bet weenā sinā pee Latweescheem, tilpat pilsefhtās tā us lauleem, wehl pastahw sajubtams truhlums. Wineem naw strehlnieku beedribu. Schihs tagadejā laikā buhtu loti derigas. No ta brihscha, kad eewesīs wisapahrigas kara klaufibas likums, wihreescheem un ihpāschī jaunekteem der pee laika eemahzitees schauschānu, lai tee wehslak waretu buht kreetni ismanigi tehwijās aishahwi. Schihs beedribas atweeglinatu rekruschu eemahzischānu kara deenestā. Saprotams, tā schāhs beedribās it ihpāschī buhtu jakopi tahda schauschāna, kas deriga preeksch kara deenasta.

Bet neween schauschānu deretu schāhs beedribās kopt, buhtu labi, ja tur jaunekli, kureem stahw preekschā kara deenastis, waretu dabuht pilnigu saltatu deenesta eemahzischānu. Schi mehrka pehz waretu preeksch minetahm beedribahm peenemt kreetnūs wezūs saldatus jeb unterofizeerūs. Buhtu no leela swara tilpat preeksch kara leetu pahrwaldēs, tā preeksch rekruschēem, ja schēe pehdejee eestahstos deenestā gandrihs pilnigi sagatawoti, un tas tal newisai grubti buhtu panahfams. Schweizē jaw skoleni teek eemahziti ar kara deenestu, un kad wini pee-anguschī, tee ir ismahzili saldati, kureem til itin ihfu laiku wehl japaleek lahrtigā kara deenestā. Ari pee mums bij runa, waj nederetu preeksch skolahm peenemt wezūs unterofizeerūs jeb saldatus, kas skolenus sagatawoti us kara deenastu, bet laikam schihs padoms noudas jautajuma deht til drihs netil iswēstis. Bet sawwaligas beedribas gan waretu mehginahst, to paklausht. Ihpāschī tahdōs apgabalōs, kur laudis turigaki un spehj ko upureht preeksch beedribu mehrkeem, minetas strehlnieku beedribas waretu atnest labus augtus.

Strehlnieku beedribu statuti, tapat tā zitu beedribu statuti, eefneedsami eefschleetu ministeram deht apstiprinaschānas.

Peesihmejum s. Scho rakstu, ko is "B. B." isnehmam, ari schē pasneedsam un to daridami domajam saweem lastajēem par prahtam darijuschi.

Luhgums dsejas un tautas draugeem.

Kā Latwju tantai ir leels wairums tautas dseefsmu, tā winai ir ari deesgan leels pulks mahkslas dsejas roschojumu. Labs pulzinsch ihstu kreetnu dseefmineeku winai jaw skandinajuschī, fazerejuschi paprahwu flaitlu is firds werdoschu un pee firds ejoschu lihgas skanu (walodu). To rahda jo skaidri nesen isdotais pehz fatura it befsais Raudfites Matihsa Latwju dsejolu krahjum s. "Smaidi un asaras," kur tal wehl nebuht nawa un, saprotams, ari newareja tikt usnenti wisi dailee gabali un gabalini is Latwju dsejas. Latwjeem ir dauds un daschadu dsejolu krahjumu.

Bet schai leelajā Latwju mahkslas dsejas raschojumu pulkā atronahs it prahrs skaitis tahdu, kas nemti is sweschtautu dsejas pagalmēem. Kas Latwjeem ween peeder un winus ihsti karakteriseere, tee ir winu originaldsejoli. Tadeht schēe Latwjeem it ihpāschī eewehrojami. Zil tē jawaiza, waj Latwju originaldsejoli ir wisi jel mas skaidri fasnami? — Gan ne wis. So wini atronahs wehl deesgan isklaidu. Un tad, kas tas leelais, pee dascha laba dsejola loti grubti teikt, waj tas pateesi originals, jeb til tulkojums. Jo daudsi no dseefmu tulkojēem daschlahrt paschi nebuht nepeesihme, tā dsejols tulkots un is lahdeem raksteem, — kurai nebuschānai gan reis wajadsetu beigtees. Tadeht wajaga loti wisapahrigas, plaschas rakstneezibas pasibschānas, ja grib sinahst dabuht lahda dsejola ihstēnibu. Latwju originaldsejoli buhtu ja-issin, ja-usmekle, ja-issija, jafakopo. Tad til reis nahstum pee skaidribas un sinaschānas pahrwineem.

To nu es, apāschā parastijees, esmu nodomajis pehz eespehjas daribt, proti, lasiht pamasam kopā Latwju originaldsejolu s, saprotams, pirmā rindā til tos, kas preeksch tam derigi, wehrtigi, us ko zaur scho it padewigi usluhdju, manim palihgā nahkt, wisus zeenijamus dsejas un tautas draugūs. Ihpāschī luhdju, manim turpmaki pasinot, kam un zil ween sinams, kuri dsejoli Raudf. Mat. krahjumā "Smaidi un asaras" ir tulkojumi waj pahrsrahdajumi, bet kas par tahdeem tur now it fewischki peesihmeti, tā p. peem. lap. pusēs: 8, 31, 32, 117, 146, 155, 228, 231, 292, 429, 430, 431, 435, 444, 460, 463, 483, 497, 511, 516 un 572, jeb ja atkal lahds pateesi originals paseminats par tulkojumu, tā tas par peem. tur notigis pee Brihwj. originaldsejola "Manai swaighnei" (152. l. p.). Jo weenam teescham naw wiss dsejas aploks pahrsinams. Tapat buhtu manim mihli pasinojumi — skaidriba pahrwēenu paschu dsejolu jaw no leela swara, — kuri ir pateesi originali no Stendera, Lundberga, Schulza, Engenbergera, Lieventhala u. z. dsejoleem. Paschi dseefmu fazeretaji, kas wehl dšihwo, sinahs ihpāschī par saweem dsejifskajeem raschojumeem wisiskaidrakaki pateikt, kuri no teem originali, ja wini par tahdeem jaw agraki naw issinoti un atsihti. Tad ari, ja kur warbuht atrastos lahds ziteem nepee-estams un nesinams kreetnūs Latwju originaldsejols, buhtu

gauschi wehlejams, manim no wina norakstu peefuhtihst. . . Katru masako pasinojumu un palihdsibu schai sina sanemschu ar leelako preeku un pateizibu.

Apzerot leetas swarigumu, drihsttu teescham zereht, ka mans luhgums nepaliks bes eewehroschānas. — Mana adrese: Behrsone pr. Wenden. Ar augstzeenischānu

M. Ahrons.

Pawafara.

Pawafara, pawafara,
Streibees muhsu semit!
Seema auksta, toti gara,
Sen nams jaw apnifuse.

Pawafara ir tas jaukakais laiks no wisēem gada laikeem. Schai laikā katra jubtīga zilweka firds preezigaki kruhtis pulst, kad tas jaukā pawafaras wakarā weentulibā jaukā salā birstinā jeb upes malā nosfehshāhs, klaufidamees us strautina burbuleschānu, kuresch mehmi un it tā nosfehspumu pilns, winu sweizina. Siwtinas spehlejahs uhdeni; putnini dseed preezigi un pateiz debese-tehram par jauko laiku, un mahz ari tewi Deewu teikt un flaweht.

Rakstigala jauki poga upmalā un preezajahs, ka seedons ir atkal atmahzīs. Melmais strahds mehcha malā puhsch fawu meldinu un no tableenes atskan til mihligi un jauki taures puhschāna. — Ak zil jauki, zil laimigi un zeribas pilna pawafara mums preti smaيدا, laimigo preekus wairodama un nelaimigos eepreezinadama! Pawafarā wisa daba tā no jauna pedimuse.

Katra plawina ir pilna ar wisadahm pukitehm, kuras ar fawu patihlamu smarschu peepilda gaisu. Sala sahle usang. — Lopini, kuri wisu seemu kuhis stahwejuschi, tur tagad teek atkal us sahlainahm gonibahm dšihbi. Ari gamini atsiht scho Deewa leelo schehlasitku un Deewu noslawe ar sawahm dseefminahm. Katra pukite, katra lapina teiz tā Wispehzigā flawu.

Zil jauka un zil patihlama ir pawafara! Deewabijigs zilweks atsiht ar pateizibu scho leelu Deewa schehlasitku un is wina kruhtim pazelahs dšila pateizibas nopuhta pee schehliga debesu-tehwa.

Ari katram zilwekam reis smaيدا dšihwes pawafara. Itin tā pawafarā wisi zere us labu un augligu wasaru, tapat ari latris jauneklis un jaunelle sawā dšihwes pawafarā zere us laimigu nahlamibu un skatahs preezigi un droschi schai tumshai nahlotnei preti. — Bet daudstreis zeriba muhs breesmigi krahpj. Zil daudstreis meh s rudenī ar behdigu prahtu luhlojamees us to, no ka pawafarā preeku un laimi zerejam. — Muhsu zeribas muhs ir krahpuschas. — Zil daschs labs jauneklis pawafarā ar lihgsmu firdi sawu firsnigi mihleto lihgawinu pee kruhtim speesch, bet rudenī tas stahw behdigs weens pats. Mihlaka winu ir atstahjuse. Zeribas winu ir krahpuschas, breesmigi krahpuschas. — Bet tomehr mums nebus ismistees, jo tikai zeriba ir ta stute, us lo meh s wisleelakajās behdās atspeeschamees.

Un kas scho stuti pasaudejis, tas wisu pasaudejis, jo tikai eefsch zeribahm meh s dšihwojam.

Ka schi pawafara neweenu nepeekrahptu un ka wisas mihlakahs paliktu ustigamas saweem mihlakeem, protams, tā mana ari man, to no firds dibina wehlahs rakstijās.

Janson u. Jahnis.

Tehwa „ardecwas“ Dehlam.

(Pehj A. Sturm'a.)

Tu eji tabtu pasaulē,
Kur tew telas fiveschas.
Gj drofchi, mihlee nowehle
Tew swehtibas jo plafchas.
Tu atwadees no jaunatnes,
Nu jafahf dshwe naiga;
No mehrka, lo few spraudis ef',
Ne-afkahpres ne waiga.
Gj taifnu zetū, nefchaubees,
Tas kreetnam wihram klahjās;
Kas godigs ween, to ifraugees,
Tad buhfi drofchs kā mahjās.
Ja nolemis paneft gruhtu lo,
Tad dari to ar preeku;
Un zensdamees ar' peeluhfo
Sew gabdabt taf ko leeku.
Sew gatwu drofchi pazeli,
Nekad par wehrgu dodees;
Ar nabageem laus maifiti,
Nekad to teefās fchaubees.
Ar swehtahm leetahm nejolo,
Bet zeeni zitu tizib',
Un nekaujees, Wisaugstako
Sew nolaupot, zelt fchaubib'.
Un beidsot roku fneedsu es
Un luhdfu mihleem wahrdeem:
Ar' fweščhā semē peeturces
Pee fawceem tautas brahkeem.
Brenzenu Matihfs.

Sihki notikumi is Rigas.

(Mehginata aplaupifchana.) Nakti no 19. uf 20. Juniju ap plst. 1/2 tshetri tehwinī eelaufufchees pee mehanika Steuwera, Elisabetes-eelā pretim Wehrmana dahrsam, pa wateju lodsīnu un jaw fahlfufchi fapalabt daschadas leetas, ko nent lihds: par laimi lahds mahjās nah-koščs eedfihwotajš tos iftraujejīs. Sagli laidufchees projam, iftraujetajam roku eewainodami ar pistoles fchahweenu. Weens no sagteem beh-dīs pa Wehrmana dahrsu. Weens kelners un 2 puikas dīnufchees patal, bet behglīs reifi is-

fchahwis uf kelneri, taf par laimi to ne-eewai-nodams, un tā aismuzis. No wifceem 4 teh-wineem weens tomehr apzeetinats.
(Noflihjis.) Wīnu zeturtdeenu ap plst. 4 pehjs pusdeenas nepafihstams, gadus 30 wejs wihrs, laiwā strahdadams pee fahls, zaur ne-usmanibu eekrita Daugawā un noflihla. Lai-was ihpafchneeks finaja ifteikt, kā 4 deenas at-pakat noflihlfufcho uf turgus peenehmīs par strahdneeku un tā fangees par Kuhli. Diwu ftundu laikā lihki ifwilka if uhdena. Wihrs bij gehrbees kofwilnas kreklā un mantfchetera bišfēs; kēščhās atrada 94 lap. naudā, 2 kal-kites un felta bahmu pulstēni ar matu kehdi.
(Sahdsiba Majorōs.) Kā ir juheas wit-nōs wefelibu melledami no sagteem top peemel-leti, naw jauna leeta. Tā man tas ari bija ifgahjufchā nedelā japeedfihwo, kure lihds lahdu 70 rublu wehrtibā tiku afsagts. Uf pahru ftundu laiku no dshiwokta ifejot, manai gaspa-ščai, kas weena pate juhrmalā ufturnahs, fchah-das mantas no flapja un lumodes tika iffag-tas: 1 glufchi jauna tihbet kleite (melna, ar at-las garnituru) 2 palagi un 1 galbauts, (fihmeti A. L.), 4 fudraba tehjkarotes (fihmetas R. B., N. B., C. L., A. L.), 2 fudr. un 1 jaun-fudraba ehama karote (fihmetas A. C. un A. A.), 1 fudr. pingerots (fihmetas A. E.), 4 fi-fenu pahrwelkamee (fihmeti A. E.) un weena bruhketa alwa preefchleekama karote, ko sagliš fawā ahtrumā laikam par fudrabu turejis.
(Kaufchanahs.) 19. Junija wakarā ap pulstēn 11 Polkowoi-dworā, Uhdens-eelā fahka strihdtees atwalinatais unterofizeers Zahnis Witite un 2 fapeeru faldati, Tufows un Afchaplins. Strihds beidsahs ar leeliftu kaufchanos, pee lam Witite ar fawu nafī eewainoja weenu fal-datu mugurā, otro plezōs, tā la pehdejo wa-jadsejo nowest kara spitali.
(Mehginataš fahdsibahs.) Wīnā festdeena pehjs pusdeena ap plst. 4 diwi puikas raudfija afsagt feltakaleja Weiffagera weikalu, Kungu-eelā; bet laimejahs, wīnus fakert, eelam wehl fpehja ifwilkt fawus — rewolwerus. Sestdeenas

wakarā 2 tehwinī eelaufahs apteekera Deringera namā, Sinderu- un Kungu-eelu ftuhri, bet kluwa laikā wehl apzeetinati. Nofseedsneeki ifteiza, kā gribejufchi aifsmehket tilai pihpiti; bet fpiščhlu weetā wīnceem bij — dšelfs ftangas.

Chdeeni Pauschu Kehli.

(Zuhfu-eelā.)

Sestdeena: beefa-putra, supa ar pupahm, beetehm.
Swehtdeena: butona ar rihfu, jehra zepetis ar fakteem falateem.
Pirndeena: fahlsगतas supa ar ftirneem, fihpolu klopfs.
Otddeena: wehrfcha gatas supa ar gruhpehm, fihku pannina.
Treschdeena: supa, futinata gafa.
Zetortdeena: lahpostu supa, koteletes.
Peektdeena: supa ar maftroneem, zepetis.

Deewa-kalposchana Rig. basnij.

3. fw. phj trishw. fw.

Dehlaba basnijā	Sprebifis plst.	
Petera basnijā	Sprebifis plst.	10 m. Poelchau.
		6 m. Poelchau.
Domes basnijā	" "	10 m. Jentfch.
Zahnu-basnijā:	" "	9 latw. m. Beyrich.
	" "	2 latw. m. Walter.
Gertrudes-bas:	" "	10 wahj. m. Moltrecht.
Jesus-basnijā:	" "	10 l. m. Bergmann.
	" "	2 w. m. Hafen.
Martinu-basnijā:	" "	10 w. m. Kälhbrandt.
Trishween-basnijā:	" "	10 wahj. m. Fromm.

Raudas-papihru zena.

Rigā, 25. Junijā 1881.

	P a p i h r u	prafija.	maffaja.
Busimperialis gabalā		7,92	8,6
5 proz. bankbiletu 1. iffald.		94 1/2	94 1/2
5 " " 4. " "		93	93
5 proz. inftrijp. 5. aifn.		228 1/2	228 1/2
5 " " prehmijū biletēs 1. emif.		221 1/2	221 1/2
5 " " 2. " "		137	137
5 " " tonf. 1871. g. aifn.		—	—
Peterb. 5 proz. pilst. oblig.		—	—
Kreemow sem teeb. 5%. Kihlu-ftim.		192 1/2	192 1/2
Charlowas semst. 6 proz. kihlu-ftim.		97 1/2	97 1/2
Rehwales and. bantas afj.		—	—
Rigas kom. bank. afj.		252	—
Leel. Kreem. dšelfs. afj.		269 1/2	268 1/2
Rig. Din. dšelfs. afj.		151	—
Din. Wit. dšelfs. afj.		—	—
Warsch. Teresp. dšelfs. afj.		136 1/2	—
Dreles-Wit. dšelfs. afj.		—	170 1/2

Rihof 25. Janijam pee Rig. atnahf. 893 lug., aifg. 782 lug.

Abildofchais redaktors Ernst Plates.

B. P. Pokorny,

apfeltitajs,

Mr. 3 masā Petera-basn. eelā Mr. 3, pretim Ernst Plates l. gramatu-brufatawaj, peebahwā eerahmetas bildes un speegelus un peepem wifus apfeltifchanas darbus. Sataififchanas ifbaru lehti un labi. Ja weh-lahs, teel weji rahnji u. j. l. pret jauneeem eemibti. Gardinn-fahrtis, greeftu-grejnū-mi (rosetes), bildes u. t. pr.

Kaukasijas
magasine,
Jaun-eelā Nr. 19, pretim Domes gangim, peebahwā to no jauna dabuto fuhijumu par de-rigu atfihū ihfo Verf-ias blufu- un blafchu-pulweri, tā ari if-fahs Parifhes fihda-drahmas, lafatūs, rih-ta-fwahrtūs (Schlafrode), defus, wifnaina drahmas un daschas zitas prezes.
M. D. Zaralow. 1

Dienawu-afminūs
wifas fortes mifleelalā ifwehlē, tā ari wifus dšenawu-peedernūus, zilinder-gasū, pi-las, dšenamas fihfūas, mafchiun-elu u. t. pr. peebahwā pa wiflehtatahm zenahm Ferdinand Meyer un beedr.,
Rigā, masājā Kalleju-eelā Nr. 19, blatus masāj gildei. 1

Dehl aifjelofchanas teel lehti pahrdota weenjughu mafleelata fuhermann drofchka 2 fipri firti bef wainas, lihof ar eejughu. Nakt. finas Ernst Plates drufatawā.

S l u d i n a j u m i.
Original Amerikas
"Bay State" un "Tiger"
firgu-grahbekti,
Original Wooda
fahles un tabibas-plahweji,
kas naw no Wahzeem pakaltafiti.
Agenti
Rigā Biegler un beedr.
Rigā pilsf. Kalku-eelā Nr. 6. Leepafā, Atefander-eelā Nr. 6.

Lampu un metalu leetu magasine
no
J. Sidde,
leelā Smilfchu-eelā Nr. 39, Bifschlowa namā, preti afoziazijas mehbetu magasinei, tuwu pee Kalku-eelas,
wifadas petrolejas lampas,
fufūas, un falmnerfthas-rifhtus, pirmas fortes Amerikaspetroleju. 10

N a m s
ar 12 dshiwolkeem un alus-bruhfi, kas ir darbā, ihpafchneela aifjelofchanas dehl tuhlti lehti pahrd. Japeept. Bruneneeku-eelā Nr. 111.
Kurfemneeka mahjasweeta
ir ifihrejama Pet. Abr. Rigā, Stabu-eelā Nr. 31. Peeprafifchanas pee mahjneeta.

Melnu alpaka, barefchu un
fafchemiru
peebahwā leelā ifwehlē pa lehtahm zenahm
F. Mitschke,
Rigā pee rahtufcha. 2

Behterburgas beedriha.
18 47
"Madefchda"
Kapitals 1,000,000 rublu un 300,000 rublu referwa-kapitals, pen-em
apdrofchinafchana pret ununi mahjas, fabrikas, mantas, mahju-leetas, u. t. pr. u. t. pr.
Mehs ešam fawas prehmijas fchogad 1. Aprifl aikal dauds lehtafli nolikufchi, un luhdsam latru, lam kas buhtu ko apdrofchi-naht, par to list prehmijas pee mums ufhot. Par planu un archtelta braufumu mehš neko nerekfinam.
Polifū-nofazijumu* laimeefchu walobā un latru zitu klahratu finu laipni pasneeds
A. Augsburg,
general-agentis.
Kantoris: Reformeereku-basn.-eelā Nr. 6. 3
Wifas
buhw-materialu fortes,
tā ari wiflabafahs
kaleju-oglu
fortes puhreem un lastehm pahrdod glufchi lehti ruhmes truhkuma dehl
C. D. Schlegier,
Felig. Abr. Rigā wejā Umbaru-eelā Nr. 24, blatus fefchaj.

Sintkahrtiligs paldees!
Trihskahrtiliga ſweizi-
naſhana
 un
leelais urah!
 tahm tauteetehm, las to nakti
 no 16. uſ 17. Juniju ſch. g.,
 wairat tantu djeefmahm dimdi-
 naja **Slunzenes peekraſtus.**
Sl. Grijweneeks.

Rigas pilſſehtas walde.
 Beettdeem, 26. Junija 1881, pulſt. 12 1/2
 deena, tilk Rigas pilſſehtas-amata ruhmēs
 (leelaſa Rehnin-eelā Nr. 5, pa 1 tr. augſchā),
 atlladit iſſolſſchana ſeb pahrioliſſchana iſren-
 teta ta teſiba, labdas 8 weſtes no Rigas,
 Daugawas otrā puſē, augſchup Kaitalaina
 bajnizās atredofchō
mahlu - lehgeri
 zaur weenlahrſcha farlana muhra-mahla pah-
 doſchana iſſetahit. Mahtat iſſolſſchanas no-
 lihgumi un renteſchanas noſajijumu foſſab-
 dijums ir iſſiliti pilſſehtas pahrawades ruhmēs
 (turpat, da 1 trepi augſchā, ee-eeſchana no
 ſehtas), preeſch eſſlatiſchanas un parakſi-
 ſchanas. 1

Sludinajums.
 Miſupes pag. waldbiba wiſeem Rigā dſib-
 nodameem Miſupes pagasta lojſkeem dara
 ſnamu, la ſch pagasta meſalajs un ſtribweris
 tani 13. un 14. Junija ſch. g. buhs Rigā,
 Welſowi weſnija un tur no plſſten 11 no
 rihta lihds plſſt. 4 pehz puddeenas no Miſupes
 pagasta lojſkeem ſanems galwas naudas un
 pahrmainibē noteſejūſchās paſes.
 Miſupē, 20. Junija 1881.
 Pag. wej.: Ehr. Lehner.
 Pag. ſtr.: J. Wolrath.

No **Pinkumuiſchās** pagasta teefas top
 zaur ſchō ſnamē daris:
 1) la **Mikēlio Kurbe** ir to pee Pinku-
 muiſchās pagasta peederigo Anſcha un Annas
 Anſohn deſlu **Wili** ſew par deſlu un ap-
 gahdneclu peenehmis;
 2) la **Anna Jena** to pee Pinkumuiſchās
 pagasta peederigo Jena un Edes Lahtſche
 deſlu **Judriki**, jaw wairat gadus atpaſat ſew
 par deſlu un apgahdneclu peenehmis;
 3) la **Anſe Plugge** to pee Pinkumuiſchās
 pagasta peederigo Jena un Greetas Bruſche
 deſlu **Zehtabu** ſew par deſlu un apgahd-
 neclu peenehmis, un ſch teſa ludgta, ſchāhs
 peenehmſchanas norakſiſti.
 Tadeht top wiſi un lotis, ſam pret aug-
 ſchejadm adoptereſchanaſm buhtu labdas litu-
 migas cerunas, uſajinati, 3 mehuſchu laita,
 las ir, ſebatāhs lihds 24. Auguſtam ſch. g.
 pee ſchis pagasta-teefas peeteiters, jo wehlati
 neweens wairē netiſe klauſitē adoptere-
 ſchanas nahls ſpehtā.
 Pinkumuiſchās teefas-namā, 18. Maſā 1881.
 Preeſchſchēd.: **Klihw.**
 Str.: **Rehtep.** 1

Weſeliga emma
 meſſe weetu. Dapeepr. Dinamides-eelā N 34.
Kreetnis pikeeris
 teel meletē. Dapeeteizahs Anterneclu amtes
 namā, preti krahmu ſirgum, Daugawmalā,
 ſtorp dſeſe. un plaſta-tiltu.

Kuga zimmermans,
 las pehz riſes luga buhwi war weſt un uſ ſemehm
 juhrmalā luga buhwardu ir wehtis, ja pageh-
 reſchana buhtu uſnebmahs ſauna luga buhwēs
 Luwafas ſinas zaur wehtāli.
 Mana adreſe: **Bolberas**, ſemas-oſtā Peiton
 mahjā Nr. 14, pee Rigas.
 Zimmermans **W. Sibpol.**

Soſgerichtes-advokata
Jakob Pehkſchen
 dſihwolliſ Cēſch-Rigas Kalku-eelā N 20. 6

Schanlōs. Par **Rigā, 1880**

eeuwehrſchannu.

Iſpaustahm walodahm par attaiſno-
 ſchannu, la **Lifones** leela ſelta med.

ſmalku ſchnapsu un likeernu deſtilatura
 uſ preeſchu wairē neſtrahdaſchot, teel zaur ſchō ſinots, la ta ari uſ preeſchu
 ſem tahs paſchas wadiſchanas **tablaki ſtrahdahs** un la wiſas **ſchnapsu**
ſortes, likeeri, limonades, ſeltera un ſoda-uhdeni ir weenumehr
 pa **wiſlehtakahm zenahm** dabujomi. Paſtelſeſchanas jaſuhta pee deſti-
 latora **J. Maulwurf** Liſonē pr. **Behſim.** **Muiſchās waldbiba. 1**

! Iſkaptēs !

iſhto Eteiermarkas fabrikatu, fabrikas ſihme „paſta-rags“,
Amerikas iſkaptſchu golodinu-bruzeklus un
Balawijas iſkaptſchu-bruzeklus,
 tā ari wiſas amatneeku-rihkus **galdneekem, zimmermanem,**
ſkrodereem un turpneekem tura uſ lehgera. Wiſas ſchis prezes
 peedahwaju ar **apgalwoſchannu pa lehtahm zenahm.**
G. Schönfeldt,
 leelajā **Sinder-eelā Nr. 12. 3**

Schujamas maſchines
 ar **tahtahm dſenamos, no 40 rbl. ſahtlo,**
 ar **rotahm dſenamos, „15“**
 ar **apgalwoſchannu;**
naudas - ſkaptjūs
 iſpaſchi preeſch laukpagastu waladſibahm taſiti.
Rudina ſpaimu-ſprizes
 pa 20 rbl. loti leelā iſwehlē pahrdod
F. Lüth,
 leelajā **Smilſchu-eelā Nr. 6.**

Pirmo ſorti 14 zollu ſarkanos Belgijas
daſtinus
 dabuja nupat un **pahrdod lehti,** par to tilta-nauda naw jamakſā,
 taiſni no luga **„Friederike Marie“**
C. D. Schlegier,
 Jelgawas **Ahr-Rigā** wezā **Ambaru-eelā Nr. 24,** blakus **ſeſchāi. 2**

Weniga pahrdoschana ſengeraga fabrikas
liuu un pakulu dſiju,
 tā ari batinatu un nebalinatu audeklu wiſs no toti tei-
 jama labuma, pa **lehtakahm fabrikas zenahm** pee
R. John Haſſerberg, Rigā,
 Kungu-eelā Nr. 12, ee-eeſchana no **Zuhtu-eelaſ.**
Atkalpahrdeweji dabu lehtaki. 2

Breeſch Nihtaures draudſes ſtolas ir weens
 Kreewu walodas
ſkolotajs
 wasadſigs. Tadeht tee, las gribetu to amatu
 uſnemti, wiſlabaki Baltijas ſeminara audſelni,
 teel uſajinatt, tani 10. Julija ſch. g. plſſt.
 10 no rihta uſ ſalibgſchannu Nihtaures dr.
 ſtolā nonahſti.
 Nihtaure, 20. Junija 1881.
 Nihtaures draudſes ſtolas waldes wahrdā
 ſtolas wezajajs: **J. Gattſht. 2**

Es tagad dſihwoju **Jelgawā, leelajā eelā**
Nr. 31, Pumpsā namā, un ſlimneclus pee-
 nemu no plſſt. 12 lihds 1.
 Nihtōs darbabeenas, bet ne ſwehteeenas, aju-
 ſlimneclus, las atlihdſinofchanas neſpehji maſ-
 ſaht, peenehmſchu diaſtoniſu nomā. Tur ari-
 oſjan aju-ſlimneclus, ſam japaleel baltera
 rotās, warēhs uſnemti, las tahs eerilteſchanas
 buhs gatawas.
Dakteris Waldhauer. 2

Tagad es dſihwoju
Dehſkab-eelā Nr. 24, pa 1 tr. aug.
Dr. med. R. Wolferz. 3
 No **Kaltwares** tirgotaja **P. Weidemann**
 lga zaur **Walmeeras** brugu-teefu 40 rbl.
 par lobu **Walmeeres** kurlmeſmo reſtaſdei fa-
 nemti, to ar pateizibu apleejina
Kurotorija.

Zeribas beedribas
 beedri top luhgti, lai par 1. puſgabū 1881
 ſawas eemakſaſchanas lihds 28. Junijom no-
 lihdsinatu. **Preeſchneeziba.**
Glūſhi jauni ſipri buhweta
mahta ar ſmehti
 un grunti ir par ſimis rbl. lehtati pahrdod-
 dama uſ **Beeria** muiſchās gruntis, pee Jelg.
 dſeſſſeſjela 5. butlas. 4

Behſis.
Labas iſkaptēs,
 trijōs leelumōs
 un **daſchadas ſortes** ſilkeſ pahrdod par
 Rigas ſenu **Peterſona** ſtukra bodē pee
 „ſelta ſwareem.“

**Wandas-
 ſkaptjū**
 pee
Lūhe un Zimmerthal,
 Rigā, leelā **Smilſchu-eelā**
 Nr. 7.
 Sawatu apſtahtli deht teel **pahrdota**
alus-bode.
 Mahtakas ſinas **Ceſch Rigā** Kalku-eelā Nr. 13,
 pee turpneeku-meſtera **Haſenſuſ.**

Gruntsgabals
 ir pahrdodams **Peterb. Ahr-Rigā,** wezajā **Meſ-**
ſandra-eelā Nr. 25. Dapeepraſa turpat.

Witeſſſas gubernā, Drifas aprintli pahrdod
diwas maſas muiſchās,
 weenu ſauz **Zeſagali,** ir 3 lauku leela, ſat-
 ris laukē ir 70 pudraweetas leels, topā 210
 pudraweetas, ar labahm piawahm un gani-
 bahm, ſeenu war dabuht maſalais 150 we-
 ſumu; otru muiſchu ſauz **Uferniti,** ar labu
 ſemi piawahm un ganitlahm, ar 3 lauteem,
 ſatris laukē ir 32 pudraweetas leels, topā 96
 pudraweetas, ſeenu war dabuht maſalais 100
 weſumu.
 Leelē labums ir piſzejam, la tahs abas
 muiſchās war ſalaiſti topā un weenu wataiſht.
 Muiſchās atrobahs 3 weſtes no dſeſſſeſjela, 2
 weſtes no Drifas pilſſehtas un 2 weſtes no
 Daugawas.
 Adreſe: **чр. от. Арцаа, по Дунаб.-Вир.**
жарзской горной. Г-ны Иерпы Хаба. 1

Zeribas beedriba.
 Swehtdeem, 5. Julija ſch. g. iſbrautſchana
 ſalumōs ar damſtugi **Kommunikazion**
Wex-Dubultōs,
 uſ **Ramin** lga grunti. — No-eeſchana no
 beedribas nama pulſten 7 rihtā, no augſta
 dambja pulſt. 7 1/2, no Dubultu ſtela Rigā
 pulſt. 9 rihtā. Kugis tilk pecturets pee **Bol-**
derajas un **Bulu** muiſchās.
 Waſka: **Kungem 1 rbl., kundſehm 75 kap.,**
behrneem 30 kap. Dubultōs peedaliſchanaſ:
Kungem 30 kap., kundſehm 20 kap., behrneem
10 kap.
 Par labu luga un plaſſſcha ekonomiju ir
 gabdats. Biletes teel eepreeſch pahrdotās
 Rigā leelā **Rehnin-eelā Nr. 10, J. Kaptein**
 lga grahmātu pahrdotawā, **Jelgawas Ahr-Rigā**
Kriſchſtein lga ſerpu bodē. Abgelſtalnā leelā
 Lehger-eelā **C. Freymann** lga bodē Nr. 49.
Muſika
 no **Malo-Baroſlawas** 116. pulſta.
Preeſchneeziba. 2

Jonatana beedriba.
 Swehtdeem, 5. Julija 1881:
balle.
 (Danjoſchana uſ danzgrihu pee **lava-muſiklōs.**)
 Ceſahtlums plſſt. 5 pehz puddeenas, beigas
 plſſt. 1 nakti. — Waſka beedreem 25 kap.,
 beedreem 15 kap., nebeedreem tung. 40 kap.
 kundſenehm 25 kap. **Preeſchneeziba.**

ſihda leetus-ſchirmis,
 roktura galā bija eegreſti iſpaſchneela wahrdē
 „**E. Plate.**“ Teel miht ludgtis, to pret
 pateizibas-algu nodot manā **drufatawā** pee
 Pehtera baſn. **Gruff Plates.**